

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

>Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Algemene Rekenkamer
T.a.v. de heer drs. A.P. Visser
Lange Voorhout 8
Postbus 20015
2500 AE DEN HAAG

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Datum **26 APR. 2022**
Betreft Bestuurlijke reactie op het rapport 'Resultaten
Verantwoordingsonderzoek 2021 Ministerie van VWS
(XVI)'

Kenmerk
1028207-FEZ

Uw brief
22001511R

Geachte heer Visser,

In deze brief geef ik, mede namens de minister voor Langdurige Zorg en Sport en de staatssecretaris van VWS, mijn reactie op het rapport 'Resultaten Verantwoordingsonderzoek 2021 Ministerie van VWS (XVI)'.

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Het jaar 2021 kenmerkte zich, net als 2020, door het beheersen en bestrijden van het coronavirus. Het ministerie van VWS heeft ook dit jaar de verschillende maatregelen tegen het coronavirus onder druk ingezet en gecontinueerd. Denk hierbij aan het vaccineren en (zelf) testen bij klachten. Niet alleen de beheersing van het coronavirus, maar ook het sociale welzijn stond onder druk door de beperkende maatregelen die ons allen troffen. De zorg moest worden ontzien en zorgde er tegelijkertijd voor dat niet iedereen de zorg en ondersteuning kon krijgen die hij of zij op dat moment wenste. Dit alles maakte dat ook 2021 zich typeert als een uitzonderlijk jaar.

Daarnaast is er vanuit het ministerie van VWS op het terrein van het financieel beheer, mede naar aanleiding van het bezwaar dat de Rekenkamer heeft aangetekend over de corona gerelateerde verplichtingen en uitgaven over 2020, veel werk verzet om het financieel beheer te versterken. In 2021 is, risicogericht, met name aandacht besteed aan de corona gerelateerde uitgaven. Om evidente fouten te herstellen en nieuwe te voorkomen zijn er nieuwe kaders en/of richtlijnen opgesteld of aangescherpt, het ministerie van VWS is daardoor meer in control gekomen. Een van die aangescherpte richtlijnen is het tijdig informeren van het parlement. Daarnaast is inzet gepleegd om beter inzicht op de problemen in het financieel beheer te krijgen, zodat herstel en of het erkennen en herkennen van onzekerheden en fouten in het vervolg mogelijk is. Dat we als ministerie nu zelf met inzichten en een overzicht komen is een goede vooruitgang, maar ik weet dat we er nog niet zijn. Ik herken dan ook de opgave die er ligt om financieel beheer verder te versterken en structureel te borgen.

Ik onderken de tekortkomingen die de Rekenkamer geconstateerd heeft en ik zal zorgdragen dat de opgaande lijn die in 2021 is ingezet, wordt voortgezet in 2022.

Hieronder geef ik mijn reactie op de conclusies en aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer bij de onderzochte beleids- en bedrijfsvoeringsonderwerpen.

SG

Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Beleidsonderwerpen

Toegankelijkheid Gecombineerde Leefstijlinterventie

De Rekenkamer heeft onderzocht in hoeverre de Gecombineerde Leefstijlinterventie (hierna afgekort als GLI) toegankelijk is voor de mensen die daar aanspraak op kunnen maken. Daarbij heeft de Rekenkamer extra aandacht gehad voor mensen met een lagere sociaaleconomische status (SES).

De Rekenkamer concludeert dat de minister actief betrokken is bij de totstandkoming van dit leefstijlprogramma en dat hij goed op de hoogte is: hij weet hoeveel mensen meedoen en wat knelpunten in de toegankelijkheid zijn. Verder concludeert de Rekenkamer dat de minister deze kennis ook gebruikt en actief oorzaken wegneemt die een deelname aan de GLI verhinderen.

Daarnaast concludeert de rekenkamer dat het beleid van de minister voor verbetering vatbaar is als het gaat om de toegankelijkheid van de GLI voor mensen met een lage SES. Hiervoor doet de Rekenkamer twee aanbevelingen om (1) meer mensen met een lage sociaaleconomisch status beter te bereiken en (2) stel concrete doelen op voor het aantal deelnemers.

Reagerend op de conclusies van de Rekenkamer, is het goed om in te gaan op de context. De GLI wordt vanuit het basispakket Zvw vergoed sinds 2019. Doordat het een nieuwe zorgvorm was met (deels) nieuwe professionals kwam de implementatie traag op gang. Zo moesten er zorgprofessionals worden bijgeschoold en moest er overeenstemming komen over de bijscholings- en nascholingsvereisten. Dit kostte tijd. Bovendien gingen zorgverzekeraars contracteren via zorggroepen, die niet allemaal waren voorbereid op deze rol. De trage implementatie werd als gevolg van corona in 2020 voortgezet, onder meer omdat groepsbijeenkomsten niet konden doorgaan of moesten worden omgezet naar digitale bijeenkomsten. De start van veel groepen werd uitgesteld in de hoop dat zij op afzienbare termijn alsnog op fysieke wijze konden plaatsvinden.

In deze context lag de nadruk van het beleid op het wegnemen van knelpunten die een landelijk dekkend aanbod in de weg stonden. Aandacht voor specifieke groepen was er minder, ook al hecht ik er zeer aan dat juist ook mensen met een lage sociaaleconomische status aan een GLI deel gaan nemen. Zoals de Rekenkamer terecht opmerkt komt overgewicht en obesitas beduidend vaker voor onder deze groep dan gemiddeld.

Ik zie de aanbevelingen van de Rekenkamer als een aanmoediging om mijn beleid ten aanzien van de implementatie van de GLI te verfijnen. Dat is ook een logisch moment nu het aantal regio's waar geen GLI wordt aangeboden sterk is afgenomen. Zo ben ik momenteel al met het Kenniscentrum Pharos in gesprek om dit voorjaar en zomer te onderzoeken welke knelpunten er zijn voor mensen met een lage sociaaleconomische status om aan een GLI deel te nemen. Hierbij gaan we ook kijken naar deelnemers die voortijdig zijn uitgevallen.

Tot slot wil ik benadrukken dat er vanuit het veld ook initiatieven zijn die raken aan de bevindingen van de Rekenkamer. Zo is er een nieuw GLI-programma

bijgekomen dat ontwikkeld is met hulp van de kwetsbare doelgroep, wat maakt dat de opzet en materialen geschikt zijn voor deelnemers met beperkte gezondheidsvaardigheden. Ook de al eerder erkende GLI-programma's hebben hun materialen tegen het licht gehouden op leesbaarheid en begrijpelijkheid. Verder hebben meerdere programma's een samenwerking met het programma Voel je goed!. Dit is een leefstijlprogramma voor laaggeletterden, dat veelal door gemeenten wordt gefinancierd. Het programma duurt een half jaar en kan voor laaggeletterden gebruikt worden als opstap naar een vergoed GLI-programma.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Zoönosen

Ik ben blij dat de Rekenkamer concludeert dat de ministers van LNV en VWS goed lessen hebben getrokken uit de Q-koorts uitbraak en de aanbevelingen uit de rapporten van de commissie van Dijk en de Nationale Ombudsman hebben opgevolgd. In het Verantwoordingsonderzoek doet de Rekenkamer drie aanbevelingen. Ten eerste om de medeoverheden instrumenten te bieden om het risico op zoönosen mee te kunnen wegen in het proces van vergunningverlening, daarnaast om patiënten met langdurige Q-koorts te betrekken in de ontwikkeling van de dienstverlening door de stichting Q-support en tenslotte om doorzettingsmacht te regelen voor de minister van VWS tijdens een zoönosen-crisis.

Mijn collega van LNV zal in zijn bestuurlijke reactie ingaan op uw aanbeveling omtrent de instrumenten voor de medeoverheden.

De Rekenkamer concludeert dat niet alle patiënten zich erkend voelen door de Rijksoverheid en dat sommige patiënten het gevoel hebben dat het risico op Q-koorts niet serieus wordt genomen. Ook benoemt de Rekenkamer dat er bij de patiëntenvereniging onvrede bestaat over de samenwerking met Q-support. Tenslotte beveelt de Rekenkamer aan de lessen die zijn geleerd van Q-koorts voor de ondersteuning van patiënten bij langdurige coronaklachten te gebruiken. In de 'Kamerbrief over Q-koorts, financiële tegemoetkoming, vervolg screening en onderzoek COVID en Q-koorts' van 29 september jl. (Kamerstuk 25 295, nr. 1459) ga ik in op de regeling 'Tegemoetkoming Q-koortspatiënten 2019' en de invloed daarvan op erkenning. Er vindt geregeld overleg plaats met stichting Q-support en patiëntenvereniging Q-uestion over de samenwerking. We houden er daarbij rekening mee dat beide partijen hun eigen rol, verantwoordelijkheden en (subsidie)relatie met het ministerie van VWS hebben. Patiëntenparticipatie en de inzet van ervaringsdeskundigheid wordt door Q-support in 2022 geborgd met de inrichting van een patiëntenraad, in samenwerking met patiëntvertegenwoordigers. Zoals de Rekenkamer zelf ook concludeert zijn de lessen die zijn geleerd van Q-koorts al gebruikt bij de ondersteuning van patiënten met langdurige coronaklachten en dat zullen we blijven doen.

De Rekenkamer vindt het zorgelijk dat de minister van VWS geen doorzettingsmacht heeft gekregen, zij vindt het van belang dat de minister van VWS in specifieke gevallen de bevoegdheid krijgt om opdrachten te geven aan andere ministeries of organisaties. Uit het rapport 'Evaluatie SARS-CoV-2 bij nertsen' dat op 23 december jl. naar de Kamer is gestuurd bij de Kamerbrief over de voortgang van de versterking van het zoönosenbeleid (Kamerstuk 25 295, nr. 1711) blijkt dat de zoönosestructuur goed heeft gewerkt. De beide ministeries hebben eigenstandige verantwoordelijkheden én eigen (wettelijke) instrumenten tot hun beschikking. Op het gebied van zoönosen is de minister van VWS leidend,

en worden maatregelen in onderlinge afstemming genomen. In de Kamerbrief van 8 maart 2016 (Kamerstuk 28 286, nr. 855) zijn de toenmalige bewindspersonen van VWS en LNV ingegaan op de zienswijze van de Raad voor Dieraangelegenheden (RDA) over "One Health, een afwegingskader voor beleidsbeslissingen". Dit afwegingskader wordt gebruikt bij het nemen van beleidsbeslissingen van onderwerpen in het kader van One Health, zoals de voorbereiding op de bestrijding van een zoonose.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Bedrijfsvoeringsonderwerpen

Inzicht in risico's continuïteit dienstverlening CAK

De Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de risico's voor de continuïteit van de dienstverlening van het CAK. Uit dit onderzoek volgt dat het ministerie van VWS en de externe toezichthouder, de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) duidelijke afspraken hebben gemaakt met het CAK over risicobeheersing en momenten waarop gecommuniceerd wordt over risico's. Wij erkennen het belang van dergelijke afspraken.

CoronaCheck-app

De Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar (her)gebruik van gegevens van burgers door de Rijksoverheid. Hierbij hebben zij in dit geval gekeken naar de CoronaCheck-app en welke waarborgen er gelden op het gebied van bijvoorbeeld informatiebeveiliging en IT-beheer voor het gebruik van deze app.

Het doet me deugd te lezen dat de Rekenkamer concludeert dat het ministerie van VWS grote waarde hecht aan de privacy van burgers. Het klopt dat ik hier de hoogste eisen aan stel. Door de CoronaCheck-app vanuit het principe privacy and security by design te ontwikkelen worden er in Nederland, vergeleken met het buitenland weinig gegevens gedeeld bij het checken van de QR-code. Zoals toegezegd en mede op wens van de Tweede Kamer (Kamerstuk 25 295 nr. 277) zijn de digitale ondersteuningsmiddelen voor corona samen met een bredere community van deskundigen, in volledige transparantie en volgens de genoemde principes, met de hoogste kwaliteitseisen, ontwikkeld. Al vanaf de ontwerpfase wordt nagedacht over gegevensbescherming en informatiebeveiliging gericht op het veilig kunnen toepassen van de middelen, als ook het minimaliseren van risico's op misbruik en fraude, waarbij verschillende maatregelen zijn getroffen om de privacy van burgers te borgen.

Autorisatiebeheer

De Rekenkamer geeft aan dat het autorisatiebeheerproces nog verbeterd kan worden door de procedure formeel vast te leggen en een periodieke controle op toegangsrechten vast te stellen. Dit proces waarborgt dat uitsluitend daarvoor bevoegde medewerkers bij het ontwikkelingsproces kunnen. Er is op dit moment een goedkeuringsproces om toegangsrechten tot deze omgeving toe te kennen, maar de procedure ligt nog niet formeel vast. Met een formeel vastgelegde procedure kan altijd worden aangetoond dat het autorisatiebeheer op orde is. Deze aanbeveling wil ik overnemen en ik zal hier uitvoering aan geven.

Controle informatiebeveiliging samenwerkingspartners

Door de Rekenkamer wordt verder aanbevolen dat bij overheidspartijen die betrokken zijn bij de CoronaCheck-app gecontroleerd wordt of ze voldoen aan de

BIO en/of NEN 7510. Als ze hier niet aan voldoen wordt aanbevolen dat de maatregelen die zij hebben getroffen gecontroleerd worden. Allereerst wil ik benoemen dat de afgelopen periode gewerkt is in tijden van crisis waarbij de noodzaak hoog is om snel en betrouwbaar de voor de bestrijding van de pandemie benodigde digitale hulpmiddelen te ontwikkelen en hierbij ook samenwerkingspartners te screenen en aan te sluiten op de technische infrastructuur van de CoronaCheck-app. De in deze situatie specifiek genoemde samenwerkingspartners zijn zelf verantwoordelijk voor bijvoorbeeld hun BIO compliance waarbij zij conform gegeven (wettelijke) kaders handelen. Van deze organisaties valt het RIVM op het gebied van IV, 1B en privacy onder de concernsturing van het ministerie van VWS. Derhalve ziet VWS erop toe dat de juiste waarborgen op het gebied van veiligheid en integriteit bij het RIVM worden geïmplementeerd.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Informatiebeveiliging

Op het gebied van informatiebeveiliging was 2021 een jaar van transitie. De functie van CISO werd tijdelijk part-time ingevuld en de nieuwe CISO heeft zich vooral gericht op in kaart brengen van te nemen stappen. De Rekenkamer heeft de onvolkomenheid in 2021 gehandhaafd.

Deze uitgangspositie biedt voor 2022 wel de gelegenheid om het informatiebeveiligingsbeleid verder te ontwikkelen. Zo zullen taken en verantwoordelijkheden in het nieuwe informatiebeveiligingsbeleid worden vastgelegd, wat aansluit bij de aanbeveling van de Rekenkamer.

Daarnaast is er in het proces van een In Control Verklaring (ICV) naar het Informatiebeveiligingsbeeld (IB-beeld) aandacht voor risicomangement. In dit verandertraject streef ik een inhoudelijk inzicht in de stand van informatiebeveiliging bij de verschillende concern onderdelen na. In de rapportage rond de ICV zijn dit jaar ook reeds stappen gezet rond aansturing op risico's. Dit sluit dan ook goed aan bij het genoemde tijdspad om uiterlijk in 2022 te werken met IB-beelden, waar de Rekenkamer aan refereert.

IT Lifecyclemanagement

De Rekenkamer constateert in 2021 positieve ontwikkelingen op het gebied van LifeCycle Management (LCM). Er is gewerkt aan afspraken over gezamenlijk inzicht en aan het centraal LCM-register met daarin de bedrijf kritische applicaties. De Rekenkamer geeft aan dat ondanks de positieve ontwikkelingen, het overzicht nog niet volledig is en handhaaft de onvolkomenheid.

Ik onderschrijf de noodzaak om binnen het CIO-stelsel van VWS, waarin veel taken en verantwoordelijkheden op het gebied van LifeCycle Management zijn belegd bij de decentrale CIO's, strategisch te kunnen sturen door de CIO van VWS op de invulling en uitvoering van LifeCycle Management zodat het ICT-landschap van VWS toekomstbestendig is. VWS zal zich dit jaar inzetten om aan de hand van de ontwikkelde en vastgestelde kaders voor LifeCycle Management het LCM register te completeren zodat sturing op beheer en onderhoud van het ICT-landschap als een continu proces kan worden ingericht.

Financieel beheer en verantwoording coronagelden

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Sinds 2020 werkt VWS aan het beheersen van de coronacrisis en dit bracht uitzonderlijke taken met zich mee die zowel intensief als budgettair qua omvang groot waren. Zo kwamen er in de bestrijding en beheersing van corona nieuwe, meer uitvoerende verantwoordelijkheden voor VWS bij die met een grote mate van tijds- en werkdruk gepaard gingen.

In 2021 is ingezet op inzicht krijgen in de problematiek en het verbeteren van het financieel beheer daar waar dit mogelijk was. Een belangrijk voorbeeld van de verbetering is het tijdig informeren van het parlement. De Rekenkamer onderschrijft dit in haar rapport.

De verwachting was niet dat alle problematiek op het gevoerde financieel beheer in een jaar opgelost zou kunnen worden. Ik onderken daarmee ook de constatering van de Rekenkamer over de voortgang van de verbeteringen in 2021; er is verbetering, maar het financieel beheer schiet nog tekort. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de aanhoudende crisis in 2021 en de corona-uitgaven die in 2021 fors zijn toegenomen en anderzijds de voortzetting van overeenkomsten vanuit 2020 en de complexiteit van dossiers. Er zijn wel positieve ontwikkelingen geweest die de Rekenkamer ook benoemd in haar Verantwoordingsonderzoek. Allereerst wordt het parlement veel vaker tijdig geïnformeerd over nieuwe coronacrisismaatregelen in 2021. Daarnaast is de top van het departement zich terdege bewust van de problematiek en is prioriteit gegeven aan het verbeteren van het financieel beheer. Als laatste heeft het ministerie van VWS zelf een beter beeld gekregen over de aard, omvang en de complexiteit van de problematiek.

Ik onderstreep en herken de aanbevelingen die de Rekenkamer doet om het project 'structurele borging' verder te ontwikkelen inclusief concrete mijlpalen en een nieuw tijdspad. De planvorming voor dit onderdeel van het verbeterprogramma is in de afrondende fase waarbij ook meer aandacht uitgaat naar de culturele aspecten van de verandering. Ondertussen is er via een herziene opzet van de planning & control cyclus al op meerdere momenten de dialoog gestart met de VWS-organisatie over het belang van financieel beheer in de dagelijkse uitvoeringspraktijk.

Onderdeel van structurele borging is ook om de inrichting van de financiële functie te versterken. De Rekenkamer beveelt aan om deze met name bij de beleidsdirecties te versterken. Deze aanbeveling wordt ter harte genomen door eerst expliciet te kijken naar de eerste- en tweedelijns verantwoordelijkheden en dan vervolgens te bezien in welke mate deze verder versterkt kunnen worden. Een eerste stap is daarbij reeds gezet. In 2021 zijn er 20 nieuwe medewerkers bij gekomen om de financiële functie te versterken. Daarnaast beveelt de Rekenkamer aan om terughoudend om te gaan met afwijkingen van de reguliere begrotingscyclus. Deze aanbeveling erken ik. Het versturen van een incidentele suppletoire begroting dient alleen gebruikt in noodzakelijke situaties en adequaat toegelicht te worden. Gegeven de coronacrisis was het naar het oordeel van het ministerie noodzakelijk om bijstellingen op de begroting te doen om het parlement tijdig en juist te blijven informeren.

Regulier inkoopbeheer

De Rekenkamer adviseert de afwijkingsprocedure te volgen en indien deze niet gevolgd wordt, te analyseren wat de oorzaak daarvan is. Deze aanbeveling neem ik over. Het advies om mijlpalen met een tijdspad op te stellen voor de aanschaf van het nieuwe inkoopstelsel en de monitoring daarop in te richten, wordt geborgd doordat er een zorgvuldig plan van aanpak wordt opgesteld dat door een interne stuurgroep wordt vastgesteld. Tevens blijft deze stuurgroep betrokken bij de monitoring van de voortgang en realisatie van het project.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Materieelbeheer

Gegeven mijn verantwoordelijkheid voor het beheer van het grote aantal sinds 2020 ingekochte goederen, denk aan de persoonlijke beschermingsmiddelen, beademingsapparatuur, vaccins, (zelf)testen moest het ministerie van VWS het materieelbeheer vorm geven. De Rekenkamer merkt het materieelbeheer aan als een onvolkomenheid. De Rekenkamer heeft geconstateerd dat in 2021 geen centraal zicht was op de omvang van de voorraad goederen en tevens op centraal niveau het materieelbeheer niet voldoet aan de gestelde eisen. Tot slot constateert de Rekenkamer dat er niet actief toezicht is gehouden op materieelbeheer. De Rekenkamer beveelt aan om regels en richtlijnen op te stellen, toezicht te houden op de uitvoering van de regels en richtlijnen en een langetermijnvisie op te stellen voor het materieelbeheer om voorbereid te zijn voor een volgende pandemie.

Ik onderschrijf deze aanbevelingen. Voor het materieel beheer is in 2021 gewerkt aan een "aanwijzing materieel beheer", die in 2022 wordt vastgesteld. Met deze aanwijzing worden de interne procedures en richtlijnen vastgesteld voor het materieel beheer van de verschillende producten. De aanwijzing wordt in 2022 verder uitgewerkt en heeft eveneens als aandachtspunt het inrichten van centrale regie en toezicht op materieelbeheer.

Subsidiebeheer

De Rekenkamer heeft in de afgelopen jaren het subsidiebeheer van het ministerie van VWS als een onvolkomenheid aangemerkt. Het ministerie van VWS heeft de aanbevelingen van de Rekenkamer de laatste jaren opgevolgd door het intensiveren van staatssteuntoetsing. Daarnaast heeft ook het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik veel aandacht gekregen. De Rekenkamer kwalificeert het subsidiebeheer van VWS over 2021 desalniettemin als een onvolkomenheid.

De Rekenkamer merkt op dat het ministerie van VWS alle nieuwe subsidieregelingen op staatssteun heeft getoetst. VWS heeft daarnaast voor het misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-beleid) een verbeterplan opgesteld met concrete verbeteracties. De Rekenkamer constateert bij een aantal nieuwe regelingen dat de risicoanalyse en controlebeleid nog onvoldoende zijn. De Rekenkamer doet daarbij een aantal aanbevelingen. Deze betreffen met name het beleid om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen (M&O-beleid).

De in gang gezette verbeteringen op het terrein van staatssteuntoetsing en van het M&O-beleid zet ik voort met het oog deze te verduurzamen in de organisatie. De maatregelen die in de afgelopen jaren zijn genomen, zullen ook in 2022 effect sorteren. Bij de voortzetting van de verbetering neem ik de aanbevelingen van de Rekenkamer over, bijvoorbeeld ten aanzien van de uitvoering van risicoanalyses bij subsidies.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Voorafgaand aan het opstellen van een subsidieregeling worden de risico's in kaart gebracht, gewogen en worden beheersmaatregelen uitgewerkt en beoordeeld. Deze praktijk zet ik voort en hierbij besteed ik nadere aandacht aan risico's op misbruik en oneigenlijk gebruik. Het controlebeleid van VWS werk ik in 2022 nader uit.

De praktijk om nieuwe subsidieregelingen voor publicatie op staatssteun te toetsen houd ik in stand. Ik onderschrijf het belang van staatssteuntoetsing op andere geldstromen waar het risico op staatssteun speelt. Waar nodig treed ik hiervoor in overleg met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

In bovenstaande reactie ben ik ingegaan op de verschillende onderzoeken die de Rekenkamer heeft gedaan. Naast de aanbevelingen die hieruit naar voren zijn gekomen, zijn er een aantal constatering gemaakt waar het ministerie van VWS zich nog kan verbeteren waaronder de fraudebestrijding. Uiteraard zal ik ook met deze onderwerpen in 2022 aan de slag gaan.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Ernst Kuipers